

Soort opfokvoer geen invloed op legresultaten

B. F. J. Reuvekamp, onderzoeker legpluimveehouderij

Gedurende de 2e ronde met leghennen onderzoeken we of het soort voer, dat verstrekt is tijdens de opfok invloed heeft op de resultaten in de legperiode. Op een kleine uitzondering na zijn er geen verschillen in legprestaties.

Inleiding

De uitstoot van mineralen met de mest kunnen we verminderen door de toepassing van fytase en door het voer te expanderen. Met het gebruik van fytase in het voer verlagen we de fosfor aanvoer en daarmee de afvoer met de mest. Door expanderen wordt het voer beter ontsloten waardoor het beter kan worden benut. Dit leidt tot een betere voerconversie en dus een lagere mestproductie. Met de toepassing van fytase en expanderen wordt de variatie in voersoorten, die op de markt zijn, groter. Een koppel opfokleghennen kan verdeeld worden over meerdere legbedrijven. Op deze bedrijven kunnen ze bijvoorbeeld voer krijgen van een andere fabrikant. Verder kan het zijn dat de dieren voer krijgen met fytase of geëxpandeerd voer, wat ze in de opfok niet gewend waren. Op de vraag of dit invloed heeft op de legresultaten willen we een antwoord geven met het onderzoek tijdens de 2e ronde in onze legstal.

Proefopzet

Tijdens de opfok van de leghennen in onze opfokstal hebben we de dieren gevoerd met drie soorten voer. Het eerste voer was een meelvoer met een met de praktijk vergelijkbare samenstelling. Het tweede voer had nagenoeg dezelfde samenstelling, alleen was hierin het totale fosforgehalte 15% lager en waren 500 units fytase (Nathuphos) toegevoegd, waardoor het beschikbaar fos-

forgehalte gelijk bleef. Het derde voer had dezelfde samenstelling als het tweede, maar was bovendien geëxpandeerd. We hebben de drie voersoorten zowel aan LSL-opfokhennen als aan Isabrown-opfokhennen verstrekt.

Op 17 weken leeftijd werden de dieren overgeplaatst naar de legstal. De legstal heeft 8 afdelingen met per afdeling 3 batterijen met drie etages. In 4 afdelingen werden witte hennen geplaatst en in de overige 4 afdelingen bruine dieren.

Tijdens de legperiode worden ook drie soorten voer verstrekt vergelijkbaar met de opfokvoersoorten. De voersoorten zijn dusdanig over de batterij-etages verdeeld, dat iedere combinatie van opfokvoer en legvoer in de proef is opgenomen. Per combinatie per merk zijn 4 herhalingen beschikbaar en er waren per herhaling 192 hennen geplaatst. De dieren zijn na overplaatsen direct overgegaan op de legvoerders.

Van de effecten van de drie legvoersoorten op zich is tussentijds verslag gedaan in periodiek 94/1. In dit artikel zullen we nagaan of er een effect is van het soort opfokvoer op de legresultaten. Verder zullen we aangeven of de resultaten van de dieren die de afzonderlijke legvoerders kregen beïnvloed worden door het soort voer wat de dieren in de opfok kregen, met andere woorden is er een interactie tussen het soort legvoer en het soort opfokvoer.

Tabel 1: de eimassa (g/hen/dag) van 21 tot 46 weken leeftijd onder invloed van het soort opfokvoer en het soort legvoer gemiddeld over de beide merken hennen.

Legvoer	Opfokvoer			Gemiddeld
	Controle	Fytase	Geëxpandeerd + <i>fyfase</i>	
Controle	51,8	51,7	52,0	51,8
Fytase	52,1	51,9	51,5	51,8
Geëxpandeerd + <i>fyfase</i>	52,2	52,7	52,4	52,4
Gemiddeld	52,0	52,0	52,1	

Soort opfokvoer geen verschil

Uit de resultaten (tabel 1 en 2) blijkt dat het soort opfokvoer geen invloed heeft gehad op de legprestaties tot 46 weken leeftijd. Ook in de eerste twee maanden van de legperiode waren er geen verschillen. Juist gedurende de eerste twee maanden zouden eventuele effecten van de opfokvoersoorten zichtbaar moeten worden. Er is echter één kleine uitzondering. De dieren die tijdens de opfok het geëxpandeerde voer (+ *fyfase*) verstrekt kregen, hadden toen een hogere water/voer-verhouding, dan bij het voer met *fyfase* (zie

tabel 3). Ook tijdens de legperiode is de water/voer-verhouding hoger gebleven bij het geëxpandeerde voer (+ *fyfase*). Op 46 weken leeftijd was de water/voer-verhouding bij de witte hennen 0,02 hoger (niet significant) en bij de bruine 0,03 hoger (significant), dan bij het voer met *fyfase*. Gemiddeld over de merken was dit effect significant ($p < 0,05$). Waarom de dieren ook in de legperiode een hogere water/voer-verhouding hebben kunnen we niet verklaren. Ondanks hogere water/voer-verhouding was er geen verschil in percentage vuilschaligheid. Ook was de mest niet aantoonbaar minder droog.

Tabel 2: de voerconversie van 21 tot 46 weken leeftijd onder invloed van het soort opfokvoer en het soort legvoer gemiddeld over de beide merken hennen.

Legvoer	Opfokvoer			Gemiddeld
	Controle	Fytase	Geëxpandeerd + <i>fyfase</i>	
Controle	2,02	2,02	2,01	2,02 ^a
Fytase	2,01	2,01	2,03	2,01 ^a
Geëxpandeerd + <i>fyfase</i>	1,97	1,97	1,96	1,97 ^b
Gemiddeld	2,00	2,00	2,00	

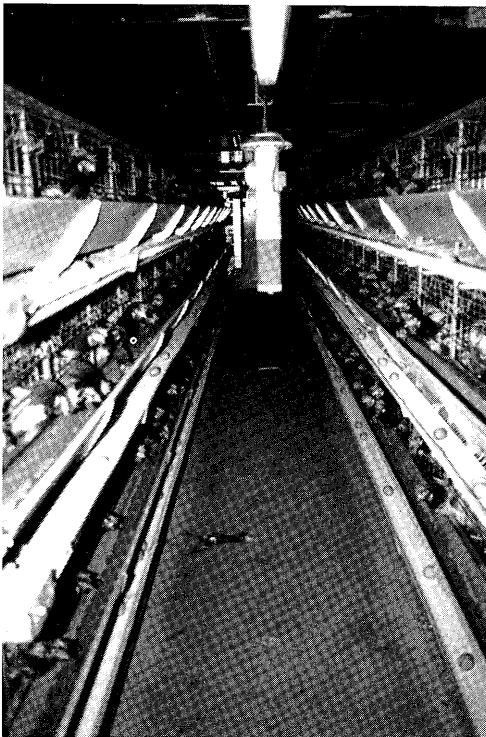
Tabel 3: de water/voer-verhouding van 21 tot 46 weken leeftijd onder invloed van het soort opfokvoer en het soort legvoer gemiddeld over de beide merken hennen.

Legvoer	Opfokvoer			Gemiddeld
	<i>Controle</i>	<i>Fytase</i>	<i>Geëxpandeerd + fytase</i>	
<i>Controle</i>	1,87	1,90	1,91	1,89 ^a
<i>Fytase</i>	1,91	1,91	1,93	1,91 ^a
<i>Geëxpandeerd + fytase</i>	1,97	1,95	2,01	1,98 ^b
<i>Gemiddeld</i>	1,92	1,92	1,95	

Mogelijk kan door de toepassing van water-rantsoenering het effect op de water/voer-verhouding worden tegengegaan.

We zijn verder nagegaan of het soort opfokvoer de resultaten beïnvloed van de drie legvoersoorten (interactie). Dit is geenszins het geval, zo blijkt uit de resultaten (zie tabel 1t/m 3). Ook in de eerste twee maanden van

de legperiode was er geen effect te zien van de opfokvoersoorten op de legresultaten van de dieren gevoerd met de drie soorten legvoer. Met andere woorden het maakt dus in onze proef voor de latere legprestaties niet uit welk voer de dieren tijdens de opfok verstrekt kregen .

Samenvatting

In deze proef had het soort opfokvoer geen invloed op de resultaten in de legperiode. Ook de resultaten van de legvoersoorten werden er niet door beïnvloed. Er is één op zich interessant effect te bespeuren bij de dieren die tijdens de opfok het geëxpandeerde voer verstrekt kregen: Deze dieren hadden, tijdens de opfok en gedurende de legperiode een hogere water/voer-verhouding. Dit had geen effect op vuilschaligheid. □